

DEBRECZENI ÚJSÁG

Előfizetési ár:

Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K — 2.
Vidéken félévre 8 K, negyedévre 4 K 50 L

Feladv. szerkesztő és lapfőigazgató:

THAN GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth-utca 3. szám, I-ső emelet
(Debreceni Első Takarékpénztár-épület.)

Angol vereség francia harctéren

French tábornok beösmérése.

Anglia tudvalevőleg csapatokat szállított Belgium és Franciaország segítésére, az eddigi hírek szerint 40.000 embert, nagyrészt lovasságot. Ezzel a lovassal már találkoztak a németek az észak-francia harctéren és az ő szűksavuságukkal csak annyit jelentettek, hogy „az angol lovasságot megvertük és megfutamtottuk.”

Ez a „találkozás” pedig az angolok saját bevallása szerint is csaknem katasztrófával végződött, mert a németek bekerítették őket és az angolok csak nagynehzen tudták kivágni magukat, még pedig nagy veszteséggel. Ezt maga French tábornok ösmeri be.

Igy tudja meg a világ, hogy az angol csapatok nagy vereséget szenvedtek a francia földön. Saját maguk ösmerték ezt be, mert a németek nagy szerényen elhallgatták az „első találkozás” történetét és nem dicsekedtek el a győzelemmel.

Az erről szóló hivatalos értesítést az alábbi táviratban tudatja velünk a miniszterelnökség sajtóosztálya:

Hága, aug. 28. Az angol alsóház ülésén Asquit miniszterelnök kijelentette, hogy a French tábornok vezetése alatt álló angol sereg visszavonulása az új hadállásba sikerült, de nem jelenték telen veszteség árán. Az angol csapatok nagy szorongatásban voltak, de ki tudták vágni magukat a németek közül. E pillanatban, mondta az angol miniszterelnök — minden egyéb közlést feleslegesnek tart a mellett, amit French tábornok nyilatkozata közölt, hogy t. i. „az angol csapatok szelleme kitünő, veszteségünk kétezer embernél több.”

Ez a rövid távirat nagyon sokat mond.

Az angol alsóházban bizonyára nem a saját jószántából ismerte be a vereséget a miniszterelnök. Az ellenzék, mely az orosz szövetség ellen van, no, meg restelli is a szerb gyilkos bandával az együtt működést, szóvá tette a dolgot az alsóházban.

Igy derült ki az angol parlamentben a németeknek szerényen elhallgatott és nagy győzelme az angol csapatok felett. Be kellett az angoloknak ismerniök, hogy az angol sereg „nagyon nagy szorongatásban” volt, amit úgy kell értelmezni, hogy közel voltak a teljes megsemmisüléshez, ami megint annyit jelent, hogy bekerítették a kitünő szellemű angol csapatokat a németek és kétezernél több embert kellett feláldozniök, hogy — kimene-

külhessenek a németek halálos szorongatásából.

Ez egyszer tehát sikerült nagy veszteségek árán kimenekülni a német csapatok vasgyűrűjéből az angol csapatoknak. El is dicsekedtek vele, mert hiszen nekik még elmenekülni is dicsőség volt! De vajjon máskor is sikerülni fog-e a menekülés?

Előnyomulás Páris felé.

Az angol sereg újabb veresége.

Visszavonulnak a franciák.

Az a taktika, amelyet következetesen hajtanak végre a németek, most kezd már kibontakozni a maga nagyszerűségében. Az egész világ bámulja, mily vaskövetkezetességgel hajtja végre a német hadsereg a pompásan kieszt haditervet.

Három oldalról nyomulnak előre Páris felé és az egyesült angol-francia haderő nem tud ellenállani, nem képes feltartóztatni utjában a győzelmes német seregeket. A legészakibb német sereg, mely Belgiumon átvonult, már erősen benn van a Párishoz vezető úton, sőt ennek a negyed részét már meg is tették. A középen és a Vogézek erőd-vonalán is áttörték a német seregek a francia határon.

Az általános és győzelmes előnyomulásról a következőket közli a miniszterelnökség sajtóosztálya:

Német diadalok francia földön.

Berlin, aug. 28.

A nagy főhadiszállásról jelenti a Wolf-ügynökség: Németország nyugati hadserege a felvonulás befejezését követő 9-ik napon, folytonos győzelmes harcok után, a Combraittól a délnyugati Vogézek-ig terjedő, francia területre hatolt be. Az ellenséget mindenütt megverték és azok teljesen visszavonultak. Az elesett, a foglyok és az elvett győzelmi jelvények anyg számát a csatatér óriási kiterjedésénél fogva megközelítőleg sem lehet megállapítani, mert a legnagyobb része át nem tekinthető erdőség és hegyes vidék.

Kluck tábornok csapatai az angol csapatokat Maubeuge-től nyugatra, miután körülfarták, újlag megtámadták. Bülow és Hausen báró tábornokok csapatai mintegy nyolc francia és belga hadtestet vertek meg a Sambré, Namur és Maas közt. Több napig tartó harc után Namur elesett, Maubeug ostromát megkezdték.

Albrecht vürtembergi herceg csapatai a megvert ellenséget a Lemoison túl üldözték és étlépték a Maast, a német trónörökös csapatai pedig elfoglalták az

ellenségnek Longwy előtt megerősített hadállását, visszaverték a Verdun felőli erős támadást és a Maas felé haladták. Longwy elesett. A bajor trónörökös csapatait üldözés közben Lotharingiából újabb ellenséges haderő Nancy és déli irányban levő állásaikból megtámadták, de visszaverték.

Höringen tábornok csapatai a Vogézekén dél felé folytatják az ellenség üldözését, mely Elzászból kitakarodott.

Antwerpenből tegnap és tegnapelőtt négy belga hadosztály Brüsszel irányába levő összekötő csapatainkat megtámadta de az Antwerpen elzárására hátrahagyott haderő megverte ezeket a csapatokat, számos foglyot ejtett és ágyút zsákmányolt. A belga lakosság majdnem mindennél részt vett a harcokban, miért is a legszigorubb intézkedések történtek a franktirör bandák garázdálkodásainak elnyomására, a határvonalak biztosítását pedig a hadseregekre bízta; minthogy azonban erre a célra visszahagyott haderők a további harcokban való részvételre szükségesek, öfelsége elrendelte a népfelkelés mozgósítását. A hadtápvonalak biztosítása és Belgium megszállva tartására a népfelkelést fogják felhasználni. Ezt a német közigazgatás alatt álló országot a hadsereg szükségleteinek fedezésére mindenképpen felhasználják, hogy a hazát mentesítsék.

Stein, főhadiszállás-mester.

Az angol hadsereget, melyhez három területiális hadosztály csatlakozott, mint a német nagyvezérkar közli csapataink Saint Quentin felül északra teljesen szétverték. Az ellenség Saint Quentinen túl az egész vonalon visszavonult. Több ezer foglyot ejtettünk és 7 tábori és 1 nehéz üteget zsákmányoltunk.

Mezierestől délnyugatra csapataink széles arcvonalon átkeltek a Maas folyón folytonos harcok közepette. Balszárnynak 9 napig tartó, hegyes vidéken folytatott csaták után a francia csapatokat Epinalól keletre visszaverte és győzelmesen nyomul előre. (M. T. I.)

Belgiumot magára hagyják.

Franciaország nem támogatja.

Franciaország és Anglia Belgiumot bleugrasztották a háboruba és most teljesen sorsára bízzák.

Ez az eljárás szolgál azonban magyarázatul, milyen kétségbeejtő a helyzet Franciaországnak. Már nem is gondolnak támadásra, csak védekeznek és ezt hivatalosan be is ösmerik. Még három hét előtt a részegség mámorában ordította Páris: A Berlin — és most már csak kétségbeesetten védekeznek.

Az erről szóló értesítést az alábbiakban közli a miniszterelnökség sajtóosztálya:

Brüsszel polgármestere ma közölte a város német parancsnokával, hogy a francia kormány tudomására hozta a

belga kormányának, hogy nem támogatja offenzív módon, mert maga is deinfanzivára kényszerült. (Hivatalos.)

Persia szent háboruja.

Anglia és Oroszország ellen.

Budapest, aug. 28. Persia szent háborut hirdet Anglia és Oroszország ellen. (M. T. I.)

Anglia és Oroszország évtizedeken át vetélykedtek Persia birtokáért és folytonos polgárháborúkkal gyöngítették ezt az országot, mely minden szerencsétlenségét az angol-orosz vetélykedésnek köszönheti. Persia szent háboruja független ségi harc, mely át fog harapódzni Afganisztánon és Beludzsisztánon át Indiába is. A háboru színtere lesz így Ázsia is, a hol a népek harca Anglia és Oroszország részére óriási kárt jelent.

Ugy látszik, nem csak a német hadsereg dolgozik gyönyörűen, hanem csodálatra méltó munkát végzett a német diplomácia is.

Német győzelem a tengeren.

Budapest, aug. 28. A német hajóhad egyik cirkálója a Bahama szigetekenél harcba szállt négyangol cirkálóval, melyek közül az egyik elsüllyedt. (M. T. I.)

Ugy látszik, a tengeren sem a hajók száma lesz a döntő, hanem a minősége, már pedig a német hadihajók eddigi harcai azt igazolják, hogy minőség dolgában a németek a tengeren is fölényben vannak.

Büntetnek a németek.

Rommá lőtt belga város.

Berlin, aug. 28. Az antwerpeni helyőrség megkísérelt kirohanása közben Löwen város (Brüsszel mellett) lakossága, nyilván összebeszélés folytán, a házakból a német csapatokra lövöldözött. A várost ezért rommá lőtték. Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Longwy elesett.

Berlin, aug. 28. Longwy, francia erősség és város a határon, mint a Wolf-ügynökség jelenti, vitézül ellenállott és a várost a francia parancsnok csak akkor adta át, mikor már egyetlen használható ágyuja volt csupán. A német trónörökös ezért elismerésül meghagyta a hadifogságba jutott parancsnok kardját. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Az odesszai forradalom.

Budapest, aug. 28.

Mint a Magyar Távirati Iroda jelenti: Odesszát a forradalmárok uralják, a „Panteleimon” orosz hadihajó bombázza a várost.

Angliát inség fenyegeti.

Budapest, aug. 28. Anglia élelmezése, bár még a háborúnak csak a kezdetén vagyunk, már is nagy nehézségekbe ütközik. (M. T. I.)

METEOR

Booskai-tér 10. mozgószínház. Telefon 947.

Tulajdonos Csomor Gyula.
Vasárnap a következő fényes
műsor kerül bemutatásra:

Világésemények. Aktuális.
Pista mint bioklista. Humoros
A tehetetlen festő. Humoros
Ducinak kártyája van. Humoros
Kártya és becsület. Nagy sláger dráma 1 felv.
Művészet és ártatlanság. Megh. dráma 2 felv.
Előadások kezdete d. u. 8 órától folytonos be-
menettel 12 ór. ig. Rendes helyárak.

Északi harctérről.

Döntő ütközet Galiciában.

Világtörténelmi esemény előtt.

Az az ütközet, melyet győzelmesen vívtak meg csapataink Krasniknál, az előkészítője volt a döntő mérkőzésnek.

Ez az ütközet lesz a világtörténelem legnagyobb csatája, melyet valaha hadseregek vívtak. Négy száz kilométeres, — hosszú vonalon áll a harc. A mi balszárnyunk már megverte az oroszok jobb szárnyát Krasniknál, míg az oroszok balszárnya keletről tört be Tarnapolnál. Csapataink Lembergől északra már győzelmesen szorítják vissza az orosz sereg közepét képező derékhadat, sőt vereséget szenvedett már az orosz balszárny is, melyet a mi jobb szárnyunk visszavetett, — azonban az ütközet még napokig eltarthat.

Előnyomulás Lubin felé.

Bécs, aug. 28.

A főhadiszállásról jelentik: Szerda óta harcok vannak folyamatban a mi csapataink és az oroszok közt. E harcok ez idő szerint a Visztula—Dnjeper közt levő területen folynak. Balszárnyunk offenzívába lépett és győzelmesen nyomul előre. (Hivatalos.)

Az északi harctérről az alábbi hivatalos értesítés érkezett a sajtóhadiszállásról a Magyar Távirati Irodának:

Budapest, aug. 28. Délután 2 órakor a hadsereg főparancsnoksága közli, — hogy az orosz harctéren több nap óta döntő harcok vannak folyamatban. **Míg azon csapataink, amelyek a krasniki harcban győztek, az oroszokat Lubin felé követik és egy szomszéd csoport a Bug és Wieperz közt ellenséges földön szintén győzelmesen előnyomulva a Zamoszt körüli területet foglalta el.**

Keletgaliciában a sereg-testek a betört erős ellenséggel szemben a Lembergől északra, keletre és délkeletre fekvő területeket tartják. (Hivatalos; a miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Budapest aug. 28. Mint a sajtóhadiszállásról jelentik: **Három napja 400 kilométeres fronton, a Dnyeszter és a Visztula közt óriási csata folyik. Az főhaderő Tarnapolnál nyomult be Galiciába. Csapataink Lemberg felett győzelmesen előnyomulnak és a mi főhaderőnkét körülzární akaró orosz sereget megvertük. A jobb szárnyon a küzdelem napokig eltarthat. A világtörténelem legnagyobb csatáját vívjuk. Csapataink helyzete Galiciában kedvezőbb, mintha a harc orosz területen folyna.** (Magyar Távirati Iroda.)

Fegyvereink győzelmébe vetett bizalommal várja az egész monarchia az ütközet végét.

Ösztöndíjak

a kereskedelmi és iparkamaránál.

Ösztöndíjainak második sorozatát most adja ki a kereskedelmi és iparkamara, mikor a szakiskolai tanítások kezdetüket veszik.

Ez alkalommal a kamar következő ifjakkal adományozott tanulmányaik folytatása céljából ösztöndíjat:

A debreceni felső kereskedelmi tanintézetnél: Hoffmann Mórnak, Széltaló, Bihar-m. Kuthy Bélának, Érkeserű, Bihar-m. Schiffer Bélának, Hajduszoboszló. Nagy Idának, Debrecen.

A debreceni fémipari szakiskolánál: Schott Emilnek, Lázári, Szatmár-m. Hajdu Ferencnek, Turkeve. Lakatos Károlynak, Ti-

szaladány, Szabolcs-m. Kiss Jánosnak, Debrecen. Barry Józsefnek Técső, Máramaros-m. Ábrán Jánosnak, Hajduszoboszló. Császi Eleknek, Hajduszoboszló. Schwartz Sándornak, Kaba. Öhm Ödönnek, Debrecen. Simanecz Gyulának, Nyiregyháza. Miszovits Mihálynak, Nagybánya. Kristóf Lajosnak, Nyiregyháza. Komlóssy Gábornak, Hajduszoboszló. Tóth Lászlónak, Debrecen. Ujházy Gézőnek, Vaszkó Istvánnak, Huszt, Máramaros-m. Szabó Károlynak, Bardóc, Bélának, Debrecen. Kiss Zoltánnak, Pátroha, Szabolcs-m.

A szatmári faipari szakiskolánál: Debreceni Jánosnak, Nagybánya. G. Szabó Kálmánnak, Tübnér Bélának, Kiss Endrének, Biró Károlynak.

Vegyes szakiskoláknál: Kardos Lajosnak, szolnoki felső keresk. iskolánál, szolnoki lakos. Szatmáry Gézőnek, lakik Szatmárnémetin, felső keresk. iskola. Weingartner Józsefnek, lakik Nagykároly, gölnichányai m. kir. fémipari szakiskolai tanuló. Szabó Endrének, lakik Huszt, gölnichányai fémipari szakiskolai tanuló. Kovács Gábor, lakik Debrecenben, kolozsvári keresk. akadémiai tanuló.

Voigtlander ösztöndíjak: A Voigtlander-féle, egyenként 1100 koronás állami ösztöndíjakból két folyamodót részesített a keresk. miniszter a kamara kerületéből ösztöndíjban. Ezek: Papp Zsigmond szatmári szabómester és Beleznay Ferenc kunszentmártoni asztalos-mester.

Nyiregyházi tanoncotthon: A nyiregyházi tanoncotthon neveltjei közül kettőnek adományozott ösztöndíjat a kamara.

Megnyílik a debreceni egyetem A hivatalos lap közli

Pár nappal ezelőtt megirtuk, hogy a debreceni egyetem ügye nem került le még teljesen a napirendről. Illetékes helyről szerzett információink úgy szólottak, hogy a kultuskormány nem ejtette el az új egyetem megnyitásának kérdését sem.

Fővárosi tudósítónk most táviratilag azt jelenti, hogy

a hivatalos lap szerint úgy a pozsonyi, mint a debreceni egyetemek is megkezdik működésüket.

Mindenesetre örvendetes ez a hír. Nagyon biztató már az is, hogy a mai helyzet megengedheti az új egyetem felállítását.

Egyetemünk minden valószínűség szerint, amint tervezték, ideiglenesen a kollégiumban kap helyet. Ez ugyan jelenleg kórháznak van berendezve, de e mellett még megférhetnek a kezdetben ugyis szűkebb keretek közt mozgó s már életbe lépő egyetemi fakultások. Ez tehát nem okozhat leküzdhetetlen nehézséget.

Ami az egyetem szervezetét illeti, a tanári kart s az ebből alakítandó egyetemi tanácsot rövidesen kinevezik.

Ugy kontemplálják, hogy az egyetemek tevékenysége ebben a tanévben általában nem lesz teljes. Számolni kellett ugyanis azzal, hogy az ifjuság egy része a harctérre vonult s ezek e miatt hátrányt lehetőleg ne szenvedjenek.

Mint Budapestról jelentik, a kultuskormány abban állapodott meg s így is határozott, hogy

a jelen tanévben az egyetemeken szigorlatok nem tarthatók.

Az előadásokat tehát pontosan megtartják, fölveszik a kolloquiumokat is, a melyek azonban az egyetemen nem kötelezők, de szigorlatok nem lesznek, amelyeknek letétele a doktori fokozatok elnyeréséhez szükséges. Az egyetemi oktatásnak ez a képe vehető ki az eddig jelzett s várható intézkedésekből.

Az új egyetemek berendezkedése — most már gyorsan fog végbemenni. Debrecenben — mint tudjuk — úgy a tiszántuli ref. egyházkerület, mint Debrecen városa s a szintén áldozatkész ref. egyház részéről úgy is alaposan elő van már készítve. Mindenesetre történelmi nevezettségére lesz a debreceni egyetemnek, hogy egy világháború közepette nyílik meg. De ragyogó érdeme marad ez az esemény ennek az országnak, amely még akkor se mond le kulturális fejlődéséről, amikor határain dörögnek az ágyuk...

Megtartották a szemlét az Első Takarékpénztár palotáján.

Vizsgálat a tüzeset ügyében.

A rendőrség intézkedései.

A mai háborus idők közepette, amikor igazán nagy, világra szóló események foglalkoznak az érdeklődést, még mindig élénken tárgyalják városunkban az Első Takarékpénztárnál történt tüzesetet. Ugyszólván az egész város szeme előtt folyt le a megdöbbentő pusztulás; ez mély benyomást kelthetett azért is, mert egyik legújabb s legmodernebb palotánkat fenyegette a legkomolyabb veszedelem. Erre az épületre szinte büszke az egész város, olyan pompásan sikerült.

Ha a palotára tekintünk, képzeletünkben megelevenedik a félelmetesen fenséges kép: az egész tetőzet úgy festett, mint egy lánghó sapka s — most fedetlen, füsttől, koromtól feketélő fölvel áll ott a diszes palota. A faszerkezet megmaradt, de szénné égett darabjait most távolítják el. Az utcákon hevernek szana-széjjel még, mint szomorú emlékei a váratlan csapásnak.

A hatóságoknak is nagy dolgot adott a tüzeset. Tegnap délelőtt tartották meg a helyszíni szemlét, amelyet Rostás István rendőrfőkapitány, Ozory István rendőrkapitány vezettek s részt vettek azon: Verzár Kálmán, a takarékpénztár vezérigazgatója, Lovász János főkönyvelő, dr. Balogh Géza ügyész, Latinovics Mihály műszaki tanácsos, a takarékpénztár műszaki szakértője, Szikszay Gyula tüzoltó főparancsnok, Gráczer Lajos, tartalékos főhadnagy, nagyváradai tüzoltó főparancsnok, aki az oltási munkálatokat is hathatósan elősegítette s most, mint a hatóság szakértője, szerepelt, a világítási vállalat kiküldöttje, Leszkay Gyula az Adria, Sziglyi Jenő a Fonciere biztosító társaságok képviselőjében, Ardó városi mérnök és Ritter építész.

A vizsgálat ugyszólván egész nap tartott s megnyugtató eredményekkel végződött. Konstatálták, hogy

a vasbeton nagyszerűen ellenállt a tűznek.

Csupán a fedélzet hamvadt el, de egyébként az épület maga sértetlen maradt. Szakértők maguk úgy nyilatkoztak, hogy a vasbeton bámulatosan megfelel rendeltetésének. A legcsekélyebb kifogás sem emelhető ellene.

A rendőrség

mindössze két lakást ürtített ki

és ezekben sem a tűz tett kárt, hanem az oltási munkálatok közben rongálódtak meg kisebb mértékben.

A vizsgálat egyébként a legapróbb részletekre is kiterjedt s nagy lelkiismeretességgel mérlegelt mindent. Kiterjeszkedett még arra az első pillanatban valószínűtlen feltevésre is, hogy a tüzeset nem-e merénylet folytán támadt? Ez azonban a szó szoros értelmében vett képtelenségnek bizonyult.

A bizottság megállapította, hogy a tűz a palota Kossuth-utcai részében, közvetlen a legutolsó harmademeleti lakás felett ütött ki.

Itt vannak a mosó-, vasaló- és szárító-kamarák. Ezek valamelyikében keletkezett a tűz. Valószínűnek látszik, hogy a vasaló-kamrában meggyuladt valami s így terjedt el a tűz.

A vizsgálat adatai szerint a tűz rohamos elharapódzását az okozta, hogy a fedélszerkezet váza fenyőfából készült.

Egyébként a rendőrség a következő hivatalos jelentést adta ki a vizsgálatról:

„A Debreceni Első Takarékpénztár Piac- és Kossuth-utca sarkán levő bérpalotájában f. hó 28-án történt tüzeset okának és keletkezésének megvizsgálására ma, azaz f. hó 29. napján reggel 9 órakor Rostás István rendőrfőkapitány vezetésével a tüzrendészeti bizottság a helyszínen kiszállott. A bizottság alapos vizsgálat után megállapította, hogy a tűz a házbeli lakók, vagy családtagok gondatlanságából keletkezhetett.

A tűz keletkezésének oka azonban csak a későbbi vizsgálat során lesz esetleg megállapítható. Erre vonatkozólag a vizsgálat tovább folyik.

Megállapították a tűz keletkezésének helye is és megállapították, még pedig minden késéget kizárólag, azon körülmény is, — hogy

a tűz bomba vagy más mrényletből kifolyólag semmi esetre sem keletkezhetett

és a város lakossága körében elterjedt ezen téves felfogás minden komoly alapot nélkülöz.

A közbiztonsági intézkedések tekintetében is mindent megtett a bizottság. A tüzeset folytán megmaradt, de megrongálódott kérmények és falak azonnali lebonását a rendőrség elrendelte és éppen a bontási munkálatokból eredhető veszélyekre való tekintettel a gyalogközlekedést a bérpalota előtt úgy a Piac-, mint a Kossuth-utcán elzárta. A Kossuth-utcán pedig, miután ott nagyobb szabású bontási munkálatok folynak, további intézkedésig a kocsiforgalmat is beszüntette.

Az Első Takarékpénztár igazgatósága is ülést tartott tegnap délelőtt Szent-Királyi Tivadar elnökletével. Elhatározták, hogy a katonaság gyors segítségét átiratilag köszönik meg a téparancsnokságnak s egyben meg is jutalmazták azokat, akik az oltásnál önfeláldozó munkát végeztek. A palotán most szükségessé vált takarítási munkálatok eszközzésével a Fehér és Ritter céget bízták meg.

A takarékpénztár teljesen zavartalanul folytathatja üzleti forgalmát.

Eppen tegnap, a tüzeset után, tömegesen érkeztek betétek. Egyébként az épület eléghető része egy millió koronára van biztosítva

s a kár most körülbelül 150.000 korona.

Az épület rekonstruálása valószínűleg két hónapot fog igénybe venni. A takarékpénztár bizonyára mindent megtesz, hogy ez a nagyszabású palota éppúgy disze legyen Debrecen városának, mint ahogy eddig kétségtelenül az volt.

Ujdonságok.

Vasárnapi istentiszteletek. Vasárnap a ref. templomokban a következő sorrendben tartatnak meg az istentiszteletek: A Nagytemplomban prédikál Szele György lelkész, ágendázik Pánczél Jenő s. lelkész. A Kistemplomban prédikál Konrád Zoltán s. lelkész, ágendázik Dicsőfi József lelkész; d. u. prédikál Gacsályi Zsigmond hittanhallgató. A Kossuth-utcai templomban prédikál Uray Sándor lelkész, ágendázik Dancsházy Sándor lelkész; d. u. Demeter Gyula s. lelkész. Az Árpád-téri templomban prédikál Balogh Béla s. lelkész, ágendázik Zih Sándor lelkész; d. u. Mogyoróssy Sándor hittanhallgató. Az Ispotályi templomban prédikál Könyves Tóth Kálmán lelkész, ágendázik Polgár Gyula s. lelkész. A városi szegényházban prédikál és

urvacsorát oszt Hajdu Zsigmond püspöki tőkár. A Homok-kerti imaházban prédikál és urvacsorát oszt Boer Károly vallástanár.

Debrecen részvéte és a király. Debrecen városa tudvalevőleg a trónörökös-pártragédiája fölött részvétét fejezte ki a királynak. Az uralkodó ezért a kabinetiroda útján köszönetét fejezte ki Debrecen városának, amiről tegnap kapott értesítést a főispán, aki azt közölte a városi tanácsal.

Kinevezés. A király Bányai Géza debreceni 3-ik honvéd gyalogezredbeli számtisztet századossá nevezte ki.

A debreceni kegyestaniórendi római kath. főgimnázium növendékeinek javító pótló és magánvizsgálatai augusztus hó 29. és 31. napjain tartatnak (délelőtt 9-től) a kegyesrendi házban (Varga-utca 2.). — Ugyszólván ott tartjuk az iskolai beiratásokat is szeptember 1., 2., 3-án (délelőtt 9—12 és délután 3—5 óra között). Mindenkinél be kell iratkozni, aki későbbben bármiféle kedvezményt, példának okáért tanidő-beszámítást, vizsgára bocsátást, ösztöndíjat stb. igénybe akar venni. Mindenki köteles a beiratási díjat (12 K) lefizetni azonnal. Az előadásokat, míg a katonaság a gimnázium épületét tartalékkórháznak használja, a róm. kath. fiú elemi iskolában tartjuk, még pedig délutánként 2 órától 6 óráig. Az előadásokat lehetőleg szeptember 10-én megkezdjük. Az érettségi írásbeli vizsgálat szept. 3., 4., 5-én lesz és a szóbeli szeptember 7. napján. Az igazgató irodája a Varga-utca 2. házszám alatt, a rendházban van. Az igazgatóság.

Évnyitása a kereskedő társulat polgári fiúiskolájában. Augusztus 31-én d. e. 8 órakor: javító, pótló, fölvételi és különböző vizsgálatok; ezen a napon beiratkozni nem lehet. A beiratkozás ideje: szeptember 1—4. napjai, d. e. 9-től 12-ig, d. u. 4-től 5-ig. Az iskolai év megnyitása, melyen már minden tanuló megjelenni köteles: szeptember 12-én d. e. 8 órakor lesz; a rendes tanítás szept. hó 14-én kezdődik. Az igazgatóság.

Öngyilkosság a Szotyori-telepen. A Szotyori-telepen öngyilkosság történt. — Harangozó Mihály, 74 éves öreg ember dobta el magát az életét. Felakasztotta magát. Gyakran emlegette az öreg, hogy „nem fog szép szerével meghalni”. Ez alatt — úgy látszik — azt értette, hogy öngyilkos lesz, ami be is következett. Az esetet a csendőrség tegnap jelentette a kir. ügyészségnek.

Az állami reáliskola az 1914 15. iskolai évben. Az állami reáliskolában az iskolai élet megkezdődik a rendes időben. A tanítás a zsidó elemi iskola épületében fog folyni (Simonffy-utca és Kápolnásy-utca sarkán), amelyet a zsidó hitközség a legnagyobb készséggel ajánlott fel e célra. Ugyane helyen tartjuk meg a javító s egyéb vizsgálatokat, valamint a beiratást. A javító vizsgálatok augusztus 29-én d. u. 3 órakor kezdődnek, a beiratás pedig szeptember 1-én reggel 8 órakor. Minden tanuló, aki az 1914—15. isk. évhez való jogát el nem akarja veszíteni, köteles beiratkozni. Beirási díj 15 K 70 f. Egyéb felvilágosítást a reáliskola igazgatója ad a rendes hivatalos irodájában. Debrecen, 1914 augusztus havában. Az állami reáliskola igazgatósága.

Szövetségi hűség-jelvények. Mindnyájunk előtt általában az a nézet alakult ki, hogy hazánk erősségét, tekintélyének nagyságát nagymértékben növelte az a körülmény, hogy Németországgal szövetségi viszonyban vagyunk. Erre való tekintettel a szövetségi hűség dokumentálására emlékérmek készítettettek, amelyek városunkban Békés Lajos Piac-utcai üzletében, Bosznay J. és Társa Kossuth-utcai üzletében aphasók. A jelvényeken Ferenc József királynak és Vilmos német császár arany-nyomású képe van. A jelvények ára darabonként 1 korona. Reméljük, hogy a közönség ezeket a nemes cél érdekében nagy számban fogja viselni.

Kardok oxidálásai és élesítését elvállaló Földvári elektrotechnikai gyára, Széchenyi-utca 55.

Ülés a ref. egyháznál. A ref. egyháznál tegnap délután a gazdasági bizottság ülést tartott, amelyen folyó ügyeket tárgyaltak.

A Jótékony Nőegylet kérelme a magyar nőkhöz. Minden magyar nőnek kötelessége anyagi tehetségéhez és idejéhez képest segítő kézzel támogatni katonáinkat, nagy feladataik teljesítésében. Köszünk kézzel és hősapkákat a téli hideg idősakra. Mintákról és pamutról a Jótékony Nőegylet Nőipariskolája gondoskodik, hol Kubek Erzsébet igazgatóné utbaigazítással és anyaggal szívesen ellátja a jelentkezőket szeptember hó elejétől kezdődőleg. A Jótékony Nőegylet nevében: Fráter Erzsébet, elnök.

Tegnap halottak. A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be a debreceni állami anyakönyvi hivatalba: Koneskó Márton ref. 42 éves, Harangozó Mihály ref. 74 éves, Held Magda ref. 8 hónapos.

Verbuválják a polgárőrséget.

A háboru harcba szilitja a rendőrlégnységet, miért is a közbiztonság megóvása érdekében polgárőrség felállítása válik szükségessé. E végből tegnap délután értekezlet volt a városháza közgyűlési termében, amelyen a rendőrség részéről Rostás István rendőrfőkapitány, Jeney Miklós, rendőrfőkapitányhelyettes, dr. Harsányi Imre rendőrkapitány vettek részt s a nagyszámu jelentkezőkön kívül ott voltak a középiskolák igazgatói: Karai Sándor, dr. Lóki Béla, Kardos Albert.

Rostás István rendőrfőkapitány szíves szavakkal üdvözölte a megjelenteket. Rámutatott arra, hogy a történelmi idők önfeláldozást kívánnak mindenkitől. A háza védelme elvonja a rendőrséget s ezért a polgárságnak kell a közbiztonság megóvásában segédkezni. Beszámolhat arról, hogy erre a feladatra eddig 269-en vállalkoztak. Am a vállalkozók jelentékeny többségét a tanuló ifjuság teszi ki, akik pedig most már kiesnek a számításból, minthogy a középiskolák megnyitnak. Ugyszintén a tanárok is.

A tanintézetek részéről Karai Sándor majd dr. Kardos Albert úgy nyilatkoztak, hogy az ifjuságot így már erre a szolgálatra nem lehet igénybe venni, de a tanárok sem állhatnak ennek folytán e célból rendelkezésre, mert azokat is elfoglalja az iskola.

Beható vita után abban állapoltak meg, hogy a polgárőrséget — természetesen a diákság kihagyásával — már most megalakultnak tekintik. Kijelölték az egyes csoportvezetőket, akik között ügyvédek, tekintélyes kereskedők, tisztviselőink nagy számmal szerepelnek s az ő feladatuk az is, hogy maguk köré csapatokat verbuváljanak.

Rostás Ismertette a polgárőrség feladatát. Kiemelte, hogy reménye szerint marad annyi rendőr, hogy a strapásabb éjjeli szolgálatokat azok elláthatják. A polgárőrség rendeltetése az lesz, hogy támogatalmaknál (felvonulásoknál stb.) a rend fenntartásában közreműködjenek. A nagyon fontos közegészségügyi ellenőrzést gyakorolják, stb. Mindezek nem a legsúlyosabb terhek és szolgálatok.

A jelenlevők nagy lelkesedéssel jelentették ki, hogy bármilyen közszolgálatot is a legnagyobb készséggel és válogatás nélkül teljesítenek. Hiszik, hogy nagy számmal akadnak, akik e munkára az ő felhívásuk folytán is fől sorakoznak. Az eredményről majd szeptember ötödikén számolnak be, amikor is újabb értekezlet lesz, amelyen megtörténik a végleges szervezkedés.

Nádor-sör

a fővárosi r.-t. kőbányai sörözdőjéből. Legjobb és legegészségesebb barna tápsör. Kapható nagyban :-:

Márkus Jenő sörnagykereskedő,
Hatvan-utca 30. (Telefon 14.)

Apró hirdetések.

Ajánlat.

Katonai kék
és felszerelések előnyösen beszerezhetők Stern József és Testvére keletgyár r.-t. városi üzletében. Piac-u. 22. 8241

Kiadó
utcai 3 szoba, fürdőszoba november 1-re Csokonai 10. 8299

Kész
ablakok, minden nagyságban legolcsóbban kaphatók Blattner Kálmán ipartelepén, Szív-utca 14. 8307

A
Kishegyesen 13 és fél nyilas, az Ondódon 2 nyilas föld kiadó. Ertekezhetni Kigyó-utca 29. szám. 8252

Pörkölt
és nyers kávé különlegességek kaphatók Fegyváry Jánosnál. 85-1

Jó
családból való hat osztályt jelesen végzett jó erkölcsű fiúellátásért, neki megfelelő helyre elhelyeztetik. Cim a kiadóhivatalban. 8282

Modern
2 szobás utcai lakás kiadó Barna-utca 11. szám. 8281

Pelyva
takarmánynak való kapható a Hortobágyi gőzmalomban. 8315

Egy
igen szerény szolid tisztességes árva leány gépiró és irodai munkára szerény feltételek mellett sürgősen ajánlkozik, értekezhetni Debrecen, Csapó-utca 63. ozv. Fejesné urnónél. 8314

Kenyér
elarusító óvadékkal ajánlkozik, tudakozódni lehet Klein Testvérek elhelyező intézetekben. 8312

A
B. Nagy Albert-féle 74 kat. hold föld tanyai épületekkel együtt haszonbérbe kiadó, esetleg örök áron eladó, továbbá a Kovács Margit-féle 12 hold föld és az Angyalházaán lévő egy hold és egy kapás szőlő eladó vagy haszonbérbe kiadó. Ertekezhetni a Debreceni Gazdák Bankjánál, Kossuth utca 17. 8311

A
Kondorosi mészhomok téglagyárnál 8 hold szőlő föld és 16 hold szántó, összesen 24 hold haszonbérbe kiadó. Ertekezhetni a Debreceni Gazdák Bankjánál, Kossuth-utca 17. 8322

Intelligens
házból 2 középiskolai tanuló kitanó teljes ellátást, intelligens német francia kisasszony felügyelete mellett gondozást, nyelvtanítást, tanulmányainak corépetálását kaphat. Ipar kamara palota második emelet, negyedik lakásban, első kapu (lift, központi fűtés). 8309

Kaució
képes fiatal nős ajánlkozik pénzbeszedői, raktárnoki állásra. Cim Csillag-utca 32. Papp Lajos 8328

Uji

amerikai házhoz járó borbély, tyukszemvágó Dégenfeld-tér 3. udvarban. Ugyanott borbélysegédék kerestetnek. Munkára kész! Szíves pártfogást kér Busek, fodrász. 8316

Kereslet.

Aranyat
ezüstöt, zálogcédulát veszen Steiner Mihály — Csokonai-utca 32. 114

Teljes ellátásra
2-3. középiskolai tanuló elfogadtatik. Bővebbet Schwarz M. L. nél, Piac-u. 52. 8273

Egy
jó munkás borbély segéd felvétetik Belényesi Kut-u. 11. 8303

Aranyat,
ezüstöt, zálogcédulát veszek. Órák, ékszerek javítását legolcsóbban elvállalom, Hatvan-utca 16. órasüzletben. 8153

Fodrász-
segéd állandó vagy kiegészítésre azonnal beléphet Eötvös-u. 64. Kárpoli. 8317

Jó
házi koszt kihordásra kerestetik. Cim a kiadóhivatalban. 8318

Borbély-
segéd kiegészíteni felvétetik Hatvan-utca 77. 8325

Ügyes
fűszeres segéd felvétetik Grósz, Mester-utca 45. 8324

Szorgalmas
ember sörraktári munkásnak felvétetik. Izraelita előnyben részesül, Hatvan-utca 35. sz. 8329

Egy
német, rövid szőrű, elhízott tarka nőstény kutya elveszett. Megtalálójára illő jutalomban részesül Simonffy-u. 15. 8325

Mindenes
főző azonnali belépésre keresek. Cim a kiadóhivatalban. 157

Fiatal
segéd, ügyes kiszolgáló felvétetik Kálmán J. fűszerkereskedésében. Kut-u. 34. 8326

Komoly
urileány házvezetői állást keres hosszabb bizonyítványokkal, helyben, vidéken főzést vállal, Kölcsei-utca 19. 8323

Sörkezelési
munkákban jártas, megbízható egyén felvétetik Aron Manó és Társa irodájában, Széchenyi-utca 22. 8320

Bérb

kiadó

egy 4 szobás, egy két szobás lakás, esetleg együtt is, istálló, kocsiszin, pince, villanyvilágítás, gitással :-:

Szent Anna-u. 62.

Ugyanott egy használt :-: zongora olcsón :-:

eladó.

Eladás.

Zongora
használt eladó. Cim a kiadóhivatalban. 128

Egy
jó karban levő könyvnyomda, papir kereskedéssel jutányosan eladó. Ertekezhetni Nádudvaron a Mészáros Lajos-féle háznál. 8324

Schaff
János-féle újföldi 20 kat hold föld több rendbeli lakással és gazdasági épületekkel, 5 hold szőlő (újföldi állomásnál közvetlen) eladó, esteleg haszonbérbe kiadó. Ertekezhetni a Debreceni Gazdák Bankjánál, Kossuth-utca 17. 8310

Nád
van eladó a Tégláskertben egydarab föld pajtával kiadó. Ertekezhetni Csillag-u. 105. 8319

Tíz kilós
csomagokban kapható régi újság papíros olcsón a kiadóhivatalban.

Nagy raktár!

(fő szint és pince)

kiadó.

Ertekezhetni: Kossuth-utca 8. szám, I. emelet
Dr. Kuthi ügyvédnél.

17824—1914.

Arlejtési hirdetmény.

A városi tanács, a rendőrség által letartóztatott és elítélt, továbbá toloncgyének részére 1915. évi január 1-től 1917. évi december 31-ik napjáig terjedő 3 éven át szükséges napi élelmezésnek szállítására, illetve vállalati uton biztosítására zárt ajánlati versenytárgyalás megtartását határozta el.

A kellő címmel ellátott zárt ajánlatok f. évi szeptember hó 30-ik napjának d. e. fél 11 órájáig adandók be a polgármesteri hivatalhoz, ezt megelőzőleg azonban ajánlattevők 500 korona bánatpénzt tartoznak készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a házipénztárnál letétbe helyezni és az erről nyert letéti jegyet ajánlataikhoz csatolni.

Az ajánlatok ugyanazon napon d. e. 11 órakor fognak, a városháza könyvtárszoba helyiségében nyilvánosan felbontatni.

Elkésve, vagy bánatpénz nélkül tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek s a város fenntartja magának azt a jogot, hogy az ajánlatok közül szabadon választhasson, avagy ezek figyelembe vétele nélkül az élelmezést más uton biztosíthassa.

Vállalati feltételek a városi számvevői hivatalban hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debrecen, 1914. augusztus hó 24.

A városi Tanács.

Szabászat, varrás

és minta rajzolásból úgy a francia mint az angol módszer szerint alapos oktatást nyernek csak kizárólag intelligens leányok 11

ÜZV. KNÖTHY KOVÁCSNÉ SILLVE GABRIELL

Kossuth-utca 45. szám alatti szabászat és varró iskolájában. Beiratkozás bármely napon, vasár- és ünnepnapok kivételével reggel 9-12-ig, délután 3-5-ig.